

SKO. 4170.42.672.2016

14.09.2016

Krosno, dnia 2016.09.02

DECYZJA

Działając na podstawie art. 17 pkt 1, art. 7, art. 77 § 1, art. 80, art. 84 § 1, art. 138 § 2, art. 142 i art. 144 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.), art. 61 ust. 2, art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 2, art. 75 ust. 1 pkt 4, art. 77 ust. 7, art. 80 ust. 1 pkt 1, art. 85 ust. 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm.) oraz § 3 ust. 1 pkt 53 lit. b tiret drugie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 71 z późn. zm.) – Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Krośnie w składzie orzekającym:

Przewodniczący składu: Piotr Bogacz
Członek sprawozdawca: Marcin Wołczański
Członek: Mariusz Zając

po rozpatrzeniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 2 września 2016 r. odwołania Tomasza Nabywańca, Zbigniewa Guni, Roberta Oleniacza, Jacka Polańskiego, Anny Frendo-Polańskiej i Marka Polańskiego od decyzji Burmistrza Miasta Sanoka z dnia 9 maja 2016 r., znak: TG.6220.17.2014 w przedmiocie środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie stu budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, obejmującego działkę nr 468/1 w Sanoku, obręb Olchowce :

postanawia:

- I. uchylić zaskarżoną decyzję w całości i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji,
- II. uchylić postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 26 stycznia 2016 r. znak: WOOS.4242.19.1.2015.AT-21.

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 17 października 2014 r. (data prezentaty) Tomasz Nabywaniec, Zbigniew Gunia, Robert Oleniacz, Jacek Polański, Anna Frendo-Polańska i Marek Polański (dalej zwani również „Inwestorem”) wystąpili do Burmistrza Miasta Sanoka o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie stu budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną, obejmującego działkę nr 468/1 w Sanoku, obręb Olchowce.

Przedsięwzięcie polegać ma na budowie osiedla mieszkaniowego, składającego się ze stu budynków mieszkalnych jednorodzinnych (na wydzielonych działkach o pow. 10,0-13,5 ar) wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną (przyłącza: energetyczne ziemne, wodociągowe i kanalizacji sanitarnej, trzy drogi wewnętrzne główne o łącznej długości ok. 1840 m i szerokości 8 m, trzy drogi wewnętrzne poprzeczne o łącznej długości 390 m i szerokości 6 m). Pod realizację inwestycji ma zostać wykorzystane 12,5 ha nieruchomości o nr ew. 468/1. Inwestycja ma być realizowana etapami przez dziesięć lat (w każdym roku ma być oddawane dziesięć budynków). Dojazd do osiedla odbywał się będzie przez działkę o nr ew. 469 (ul. Kosynierów). Budynki mieszkalne zostaną wyposażone w instalacje fotowoltaiczne lub solarne i docelowo ma zamieszkiwać je około 300-400 osób.

Działka inwestycyjna zlokalizowana jest na południowo-zachodnim stoku Góry Cichość (średni spadek terenu 7,9 %), wchodzącej w skład pasma Gór Słonnych. Wyróżnia ją duży, zwarty i niezabudowany teren otwarty. Działka graniczy od stron północnej z dużym i zwartym kompleksem leśnym, od strony zachodniej z użytkami zielonymi podlegającymi

sukcesji, od strony wschodniej z działkami rolnymi, częściowo zabudowanymi (Bykowce), a od strony południowej (przez drogę gminną – ul. Kosynierów) z terenami otwartymi użytkowymi jako łąki kośne i działki rekreacyjne z niską zabudową ogrodową, gospodarczą oraz ogródkami warzywnymi i sadami.

Działka w przeszłości była użytkowana rolniczo (południowa i środkowa część grunty orne, północna część jako łąka kośna i pastwisko). Aktualnie całość działki została po wcześniejszym zaoraniu obsiana gorczycą. W środkowej części działki okresowo pojawia się ciek.

Przedsięwzięcie jest planowane w granicach obszaru specjalnej ochrony ptaków Góry Słonne PLB180003 – funkcjonującego na mocy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 r. Nr 25, poz. 122 ze zm.). W bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się obszary mający znaczenie dla Wspólnoty: Ostoja Góry Słonne PLH180013, Dorzecze Górnego Sanu PLH180021, Sanisko w Bykowcach PLH180045, Rzeka San PLH180007, jak również Wschodniobeskidzki Obszar Chronionego Krajobrazu, rezerwat przyrody „Polanki” oraz Park Krajobrazowy Gór Słonnych.

Przedsięwzięcie kwalifikuje się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 53 lit. b tiret drugie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko - Dz. U. z 2016 r., poz. 71).

Burmistrz jako organ właściwy w sprawie - art. 75 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 ze zm., zwanej dalej „ustawą o ocenach”) - na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 1 ustawy o ocenach wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie (zwanego dalej „RDOŚ”) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Sanoku (zwanego dalej „PPIS”) z zapytaniem co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zaś w przypadku istnienia takiej potrzeby o opinię co do zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (zwanego dalej „raportem”).

PPIS w piśmie z dnia 31 października 2014 r. wyraził opinię, że ze względów higienicznych i zdrowotnych nie jest konieczne przeprowadzenie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Postanowieniem z dnia 27 listopada 2014 r. Burmistrz dopuścił do udziału w postępowaniu stowarzyszenie zwyczajnie „Lege Artis Pro Natura”.

RDOŚ w piśmie z dnia 27 listopada 2014 r. wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko w tym sporządzenia raportu.

Następnie Burmistrza Miasta Sanoka postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określił zakres raportu. Postanowienie nie zostało zaskarżone.

Dnia 24 grudnia 2014 r. do Burmistrza wpłynął raport. Dla terenu na którym planowane jest przedsięwzięcie inwestycyjne nie istnieje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (tereny położone w odległości około 200 m na południe przeznaczone zostały pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną- m.p.z.p. Kosynierów-I, ponadto w projektach m.p.z.p. Kosynierów-II i m.p.z.p. Kosynierów-Okrężna dalsze tereny wzdłuż południowej granicy działki inwestycyjnej przeznaczone zostały pod zabudowę mieszkaniową).

Następnie organ pierwszej instancji wystąpił do RDOŚ o uzgodnienie (w trybie art. 77 ust. 1 pkt 1 ustawy o ocenach), a do PPIS o opinię (w trybie art. 77 ust. 1 pkt 2 ustawy o ocenach).

Pismem (postanowieniem) z dnia 9 stycznia 2015 r. PPIS zaopiniował pozytywnie realizację przedsięwzięcia określając warunki wykorzystania terenu w fazie jego realizacji i eksploatacji.

RDOŚ pismem z dnia 29 stycznia 2015 r. wezwał inwestora do uzupełnienia raportu, wskazując, że braki merytoryczne w stosunku do wymagań dla tego typu dokumentacji określonych w art. 66 ust. 1 ustawy o ocenach nie pozwalają na zajęcie stanowiska w sprawie.

Postanowieniem z dnia 19 marca 2015 r. Burmistrz dopuścił do udziału w postępowaniu „Stowarzyszenie EkoPrzestrzeń-Ekologia-Rozwój-Przestrzeń”.

Inwestor uzupełniony raport złożył w dniu 30 października 2015 r.

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2015 r. Burmistrz dopuścił do udziału w postępowaniu stowarzyszenie „Ogólnopolskie Towrzystwo Ochrony Ptaków”.

Postanowieniem z dnia 26 stycznia 2016 r. znak: WOOS.4242.19.1.2015.AT-21 RDOŚ odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia.

W ocenie RDOŚ planowane przedsięwzięcie może w sposób istotnie negatywny oddziaływać na środowisko przyrodnicze obszaru inwestycyjnego, w tym na obszary Natura 2000.

Za taką konstatacją stanęły następujące ustalenia:

1. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Ostoja Góry Słonne PLH180013 (dalej jako „PLH180013”) jest ważną ostoją fauny leśnej, w tym dużych drapieżników (wilka, rysia i niedźwiedzia). Niedźwiedź brunatny nie jest wymieniony w Standardowym Formularzu Danych (dalej jako „SFD”), niemniej występuje w tym obszarze i z wiedzy ekspertów wynika, że obszar ten jest najprawdopodobniej istotny dla tego gatunku zarówno jako miejsce bytowania jak również jako ważny korytarz ekologiczny. We wniosku o wprowadzenie zmian do dokumentacji obszarów Natura 2000 sporządzonym w ramach prac nad „Planem zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013 w województwie podkarpackim” wskazano na konieczność dodania niedźwiedzia jako przedmiotu ochrony.
2. Planowane osiedle projektuje się na terenie położonym częściowo (w północnej części) w granicach głównego korytarza ekologicznego – Korytarza Południowego, wyznaczonego w Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, celem zapewnienia łączności ekologicznej zarówno w skali krajowej jak i europejskiej.
3. W odległości 1,95 km od granic działki znajduje się strefa ochrony całorocznej orlika krzykliwego, a w odległości około 1,65 km znajduje się granica strefy ochrony okresowej (utworzona przez RDOŚ w 2015 r. w granicach rezerwatu przyrody „Polanki”).
4. RDOŚ uzgodnił warunki realizacji w południowo-zachodniej części działki na pow. około 10 ar budynku mieszkalnego jednorodzinnego w ramach innego postępowania w sprawie oceny oddziaływania na obszary Natura 2000 (znak WPN.431.16.2013.BA-7). Jednymi z warunków uzgodnienia było zachowanie dotychczasowego ekstensywnego sposobu użytkowania i pozostawienie bez ogrodzenia pozostałej części działki (ponadto zachowane miały zostać dotychczasowe jak i potencjalne nowe zadrzewienia w okolicach cieków).
5. W ramach inwentaryzacji florystycznej i faunistycznej (raport) nie stwierdzono chronionych gatunków roślin i chronionych zbiorowisk roślinnych (regularne koszenie wyeliminowało sukcesję naturalną).
6. Inwentaryzacja przyrodnicza (25 kwietnia i 12 maja 2015 r.) przeprowadzona w celu weryfikacji gatunków herpetofauny chronionych w ramach PLH180013 nie wykazała występowania traszki karpackiej, traszki grzebieniastej i kumaka górskiego. Analiza inwestycji na herpetofaunę oparta została na błędnym założeniu, że oddziaływanie na tę grupę kręgowców ograniczy się do działki inwestycyjnej. Pominięto kluczowe aspekty w postaci migracji wiosennych, dyspersji osobników młodocianych i migracje jesienne. Zdaniem RDOŚ nie tylko część północna, ale również centralna z ciekami może być wykorzystywana podczas migracji płazów.
7. Obserwacje i kontrole ornitologiczne (łącznie dwadzieścia pięć) ujawniły trzydzieści jeden gatunków ptaków, w tym sześć (gąsiorek, derkacz, muchołówka białoszyja,

mucholówka mała, dzięcioł zielonosiwy, jarzębatka) wymienionych w załączniku I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L z 2010 r. Nr 20 s.7), zwanej dalej "dyrektywą ptasią". Nie stwierdzono orlika krzykliwego. Zidentyfikowano trzy obszary żerowania (okolice wsi Liszna, dolina rzeki San w Bykowcach, okolice Zahutynia) tego gatunku. W przyległym do działki fragmencie kompleksu leśnego (w pasie 1 km) nie znaleziono gniazd ptaków drapieżnych. Para orlików krzykliwych gniazdująca w rezerwacie przyrody „Polanki” nie żerowała na działce inwestycyjnej (samica polowała w lesie w pobliżu gniazda oraz na niewielkiej łące graniczącej ze ścianą lasu 1 km od gniazda, natomiast samiec żerował nad Sanem około 2,5-3,0 km od gniazda, w okolicach wsi Wujskie około 1,5-2,0 km od gniazda, zawsze na łąkach kośnych, gdzie wysokość roślinności nie przekraczała 20 cm).

8. Inwentaryzacja przyrodnicza nie wykazała śladów obecności wilka, rysia i niedźwiedzia, stwierdzono natomiast ślady żerowania dzików. Z informacji przekazanych przez pracowników Leśnictwa Bykowce (na potrzeby raportu) wynika, że w rezerwacie przyrody „Polanki” nie stwierdzono zarówno czynnych jak i opuszczonych nor służących wilkom do rozrodu, podobnie w przypadku niedźwiedzia i rysia.
9. Ustalenia raportu (w/w pkt 5-8) zdaniem RDOŚ nie identyfikują w pełni wszystkich możliwych oddziaływań związanych z planowaną inwestycją. Nie uwzględniają skali przedsięwzięcia, zaś w raporcie nierzadko jest mowa o budowie pojedynczego domu (str. 33, 37, 38). Część ornitologiczna raportu oparta została na opracowaniu sporządzonym na potrzeby postępowania dotyczącego budowy domu jednorodzinnego na pow. 10 ar.
10. RDOŚ zakwestionował ustalone w raporcie natężenie hałasu generowane przez inwestycję (45 dB w dzień i 40 dB w nocy), gdyż są to normy przewidziane dla uzdrowisk, sanatoriów i szpitali jak również ustalony zasięg oddziaływania (50 m od granic działki). W ocenie RDOŚ dla orlika krzykliwego strefa winna wynosić około 100 m wokół granic obszaru inwestycyjnego.
11. Nieprawidłowo raport ustala, że aktualne rolnicze użytkowanie działki (w tym stosowanie nawozów i środków ochrony roślin) może być mniej korzystne dla środowiska niż realizacja inwestycji. Wszakże zabudowa danego obszaru otwartego powoduje trwałą i całkowitą utratę jego znaczenia jako siedliska dla większości gatunków z nim związanych oraz zmianę wzorców użytkowania na terenach do niego przyległych. Natomiast użytkowanie rolnicze jest pożądane w tego typu terenie dla utrzymania jego mozaikowości i siedlisk chronionych gatunków.
12. Zabudowanie terenu spowoduje, że orlik krzykliwy utraciłby potencjalny teren żerowiskowy, a ponadto miałoby to znaczenie dla sukcesu lęgowego pary orlików gniazdujących w rezerwacie przyrody „Polanki” (przywołano dane dotyczące populacji warmińskiej orlika krzykliwego, w szczególności ilości gniazd przypadających na jedną parę lęgową). Z uwagi na brak w analizowanym obszarze (w promieniu 1 km od siedliska lęgowego) innych terenów otwartych, dlatego działka inwestycyjna ze względu na powierzchnię i sposób użytkowania, może stanowić ważne (potencjalne) żerowisko orlika krzykliwego. Główne typy żerowisk orlików w Polsce stanowią rozległe półnaturalne obszary łąk i pastwisk oraz mozaika terenów polno-łąkowych. Natomiast na Warmii oraz Wyżynie Wschodniolubelskiej obszary zdominowane przez pola uprawne są często zasiedlane przez orliki.
13. Za wysoce spekulacyjne – gdyż nie mające oparcia w literaturze tematu – uznano założenie, że lokalny układ wiatrów decyduje o kierunkach lotów pary orlików krzykliwych z rezerwatu przyrody „Polanki”. Skoro na obszarze analizowanym dominują wiatry słabe o prędkości do 3 m/s, to warunki wietrzne nie powinny stanowić utrudnienia w locie ptaków.

14. Nie zgodzono się ze stanowiskiem, że penetracja lasu przez przyszłych mieszkańców osiedla będzie znikoma. Przede wszystkim zwrócono uwagę, że obecnie od strony zachodniej działki znajdują się dwie drogi prowadzące w głąb kompleksu (Turystyczna i Kółkowa), ul. Chrobrego przecina cały kompleks leśny, a ponadto projektowana jest droga leśna (ul. Gajowa) która ma być lokalizowana za zachód od ul. Chrobrego. W rezerwacie przyrody „Polanki” znajdują się dwa szlaki piesze, wzdłuż drogi Kółkowej biegnie szlak turystyczny niebieski, a ponadto w najbliższej okolicy powstały trzy nowe trasy turystyczne stanowiące uzupełnienie istniejącej w rezerwacie przyrody „Polanki” ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej (szlak czerwony, zielony oraz pętla zaczynająca się od miejsca na ognisko za Okrągłą Górką).
15. Budowa osiedla w sąsiedztwie siedliska lęgowego orlika krzykliwego i związana z tym zmiana w lokalnym siedlisku lęgowym związana ze wzrostem jego penetracji przez ludzi, może skutkować opuszczeniem tego terenu przez orlika, co z kolei przełoży się na sukces rozrodczy, a następnie stan populacji. Zauważono, że orlik jest gatunkiem konserwatywnym w wyborze miejsc rozrodczych (gdy ma spokój to rokrocznie wykorzystuje te same gniazda, a gdy buduje nowe gniazda to zazwyczaj umiejscawia je w pobliżu starego).
16. W przypadku dużych ssaków drapieżnych nie uzasadniono stosownie dlaczego założono, że zasięg oddziaływania inwestycji nie przekroczy 500 m od granicy działki. Dla niedźwiedzia brunatnego (gatunku priorytetowego w rozumieniu dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory - Dz. Urz. UE wyd. spec. 15/t.2 s.102 ze zm., dalej zwanej „dyrektywą siedliskową”) szczególnie niebezpieczne są czynniki związane z działalnością człowieka, w tym rozwój terenów zabudowanych, presja na zagospodarowanie coraz większych obszarów w ostojach tego gatunku, wzrost ruchu turystycznego, penetracja terenów poza szlakami turystycznymi. Fakt niestwierdzenia na konkretnej działce śladów obecności niedźwiedzia nie oznacza wcale, że planowane przedsięwzięcie nie będzie negatywnie oddziaływać na ten gatunek (przywołano opinię dr Wojciecha Śmietany sporządzoną na zlecenie Fundacji WWF Polska).
17. Autorzy raportu nie dostrzegli silnej presji na tereny otwarte i polno-leśną strefę ekotonową w tej części miejscowości Olchowce i gminy Sanok. Z danych RDOS wynika, że w latach 2005-2015 prowadzono 205 postępowań dla przedsięwzięć mogących w sposób znaczący oddziaływać na obszary Natura 2000 zlokalizowanych na obszarze gminy Sanok (w tym 31 w Olchowcach, a 66 w Bykowcach, 38 w Wujskim). Większa część tych postępowań dotyczyła budowy budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Linia zwartej zabudowy przesuwana się w kierunku północnym i północno-wschodnim, nierzadko dochodząc do dużego zwartego kompleksu leśnego tam położonego. Postępująca zabudowa powoduje zabór otwartych terenów dotychczas użytkowanych rolniczo (łąki, pola, pastwiska). Dlatego też kluczowa jest ochrona terenów otwartych, które determinują występowanie szeregu gatunków chronionych.
18. Wzrost zagęszczenia zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej oddziałuje negatywnie na szereg zagrożonych gatunków zwierząt drapieżnych (potwierdziły to badania telemetryczne prowadzone nad orlikiem krzykliwym w Niemczech i na Łotwie i wilkiem w Puszczy Białowieskiej).
19. Inwentaryzację przyrodniczą pod kątem występowania płazów wykonano dwukrotnie na wiosnę (25 kwietnia i 12 maja) w godz. 11:00-15:00. Terminy kontroli nie pozwalają na pełne określenie możliwego wykorzystania działki przez płazy nawet w okresie migracji wiosennych. Kontrole zostały wykonane w ciepłe, słoneczne dni, zatem nie mogą być w pełni skuteczne, gdyż część gatunków charakteryzuje się aktywnością zmierzchową i nocną (np. Ropucha paskówka, czy żaba trawna), przy

- niektórych gatunkach w ciepłe wieczory i nocę nasila się aktywność głosowa samców (kumaki, rzekotki drzewne).
20. Mimo przeprowadzenia dwóch kontroli nocnych celem wykrycia sów, nie przedstawiono wyników badań (teren działki może zaś mieć znacznie dla puszczyka uralskiego). Podczas kontroli w 2015 r. nie stwierdzono żadnych gatunków wymienionych w załączniku I dyrektywy ptasiej, gdy w 2013 r. stwierdzono sześć gatunków, co w przypadku derkacza może wynikać z braku kontroli nocnych, jednakże brak stwierdzenia tak pospolitych i rozpowszechnionych gatunków jak gąsiorek, czy jarzębatka, dla których analizowany teren wydaje się być optymalnym siedliskiem poddaje pod wątpliwość wiarygodność kontroli.
 21. Przeprowadzone obserwacje nie mogą całkowicie wykluczyć wykorzystywania przedmiotowej działki przez parę orlików krzykliwych niegnieżdżącą się w pobliskim lesie, co uwiarygadniają obserwacje dr Mariana Stója z Komitetu Ochrony Orłów (opinia z dnia 14 kwietnia 2014 r.).
 22. Argument, że na analizowanym terenie nie ma ustanowionej żadnej ochrony strefowej dla siedliska i rozrodu wilka nie powinien być brany pod uwagę, jako świadczący o braku występowania wilka na danym obszarze. Z Programu Ochrony Przyrody Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Brzozów wynika, że cały teren nadleśnictwa jest miejscem występowania wilka. W PLH180013 prawdopodobnie występują cztery watahy, co wynika z dokumentacji sporządzonej w 2013 r. na potrzeby sporządzenia Planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Góry Słonne PLH180013. Kompleks leśny przylegający do działki inwestycyjnej prawdopodobnie wchodzi w skład rewiru jednej z tych watah (stwierdzono tu ślady bytowania wilków). Dostępne dane na temat niedźwiedzia i rysia w PLH180013 wskazują na ich występowanie w ostoi.
 23. Dopiero zastosowanie obu metod inwentaryzacji wilków i rysi opisanych w „Ogólnopolskiej inwentaryzacji wilków i rysi w nadleśnictwach i parkach narodowych” (tropienia zimowe i całoroczne obserwacje) może dać podstawy do wnioskowania na temat znaczenia ocenianego obszaru dla wilka i rysia.
 24. Uzupełniony raport nie przedstawia prawidłowej oceny oddziaływania na przebiegający na tym terenie główny korytarz ekologiczny – Korytarz Południowy, co wynika nie tylko z omówionej wadliwej waloryzacji przyrodniczej, braku poprawnie wyznaczonego zasięgu możliwego oddziaływania inwestycji, przyjęcia założenia o braku oddziaływania skumulowanego, ale również z braku identyfikacji zagrożeń dla funkcjonalności korytarzy ekologicznych.
 25. Planowana inwestycja graniczy ze strefą ekotonową lasu, przez co jej realizacja może mieć istotne znaczenie dla funkcjonowania tej strefy.
 26. Ocena oddziaływania inwestycji na obszary Natura 2000 również nie została przeprowadzona w sposób prawidłowy (na skutek braku wyznaczenia zasięgu możliwego oddziaływania inwestycji na obszary Natura 2000, braku pełnej identyfikacji zagrożeń na poszczególne przedmioty ochrony, integralność obszarów i spójność sieci, błędne założenia metodyczne, przyjęcie, że nie wystąpi oddziaływanie skumulowane).
 27. Planowana inwestycja wpisuje się w zjawisko sukcesywnego uszczuplania zasobów chronionych w ramach obszarów PLB180003 i PLH180013, gdyż następująca kumulacja oddziaływań prowadzi do zjawiska „powolnego uśmiercenia” chronionych w ramach obszarów Natura 2000 elementów przyrody.
 28. Raport nie udowodnił ponad wszelką wątpliwość braku możliwości wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania planowanej inwestycji (w szczególności w aspekcie oddziaływania skumulowanego) na obszary Natura 2000, przez co zgodnie z zasadą ostrożności (wszelkie wątpliwości interpretuje się na korzyść środowiska, a nie na korzyść inwestycji) uznano, że będą występowały znacząco negatywne oddziaływania.

29. Raport jest wewnętrznie niespójny (str. 64 zestawiono ze str. 77, str. 71 i 76 ze str. 88, str. 31 ze str. 38), sprzeczny z wynikami przeprowadzonej inwentaryzacji przyrodniczej (gdzie stwierdzono szereg przedstawicieli herpetofauny i awifauny), czy wybiórczy (na krajobraz wpływ mają nie tylko dominanty wysokościowe ale również powierzchniowe).
30. Inwestycja była przedmiotem posiedzenia Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Rzeszowie (organu opiniodawczo-doradczego RDOŚ), która uchwałą Nr 5/15 z dnia 20 listopada 2015 r. wyraziła negatywną opinię na temat możliwości realizacji inwestycji we wskazanej lokalizacji.

Pismem z dnia 1 lutego 2016 r. Burmistrz zwrócił się do Przewodniczącej Rady Dzielnicy Olchowce i Tygodnika Sanockiego o podanie do publicznej wiadomości informacji o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz o przystąpieniu do sporządzenia oceny oddziaływania na środowisko zamierzenia inwestycyjnego (zainicjowano postępowanie z udziałem społeczeństwa). Informacja dla społeczeństwa wraz z pouczeniem o prawie zapoznania się z dokumentacją sprawy w terminie dwudziestojednodniowym oraz o możliwości zgłaszania ewentualne uwag i wniosków w tymże terminie została zamieszczona również na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta Sanoka oraz w BIPie Urzędu Miasta.

W oznaczonym terminie na składanie uwag i wniosków wpłynęło pismo z dnia 17 lutego 2016 r. Rady Dzielnicy Olchowce, z wątpliwościami w zakresie oddziaływania inwestycji na obszar Natura 2000, rozwiązań komunikacyjnych i infrastruktury technicznej, a także jej zgodności z projektami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w dzielnicy Olchowce „Kosynierów-Okrężna” i „Kosynierów”. Do postawionych pytań Burmistrz odniósł się w piśmie z dnia 10 marca 2016 r. (Brak odniesienia się do uwag w treści decyzji).

Decyzją z dnia 9 maja 2016 r., znak: TG.6220.17.2014 Burmistrz Miasta Sanoka odmówił ustalenia warunków realizacji przedsięwzięcia. W uzasadnieniu organ pierwszej instancji stwierdził, że planowane przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, dlatego też na podstawie art. 81 ust. 2 ustawy o ocenach oraz biorąc pod uwagę wyniki uzgodnień i opinii (w tym postanowienia RDOŚ) odmówił wydania tzw. decyzji środowiskowej.

Od powyższej decyzji odwołanie wnieśli inwestorzy domagając się jej uchylenia w całości, jak również postanowienia RDOŚ z dnia 26 stycznia 2016 r. i orzeczenia w sprawie objętej wnioskiem, ewentualnie o uchylenie zaskarżonej decyzji i postanowienia RDOŚ i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji.

W odwołaniu podniesiono zarzuty naruszenia:

- art. 8, art. 9, art. 10 § 1 K.p.a. poprzez brak przeprowadzenia postępowania w sposób pogłębiający zaufanie do organów państwa i brak umożliwienia stronie realizacji inwestycji ze względu na pozaprawne kryteria;
- art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. b tiret 1 i 2 ustawy o ocenach poprzez zaniechanie wskazania w uzasadnieniu w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jaki sposób zostały uwzględnione ustalenia zawarte w raporcie oraz uzgodnienia RDOŚ;
- art. 3 ust. 1 pkt 17 i art. 81 ust. 2 ustawy o ocenach poprzez nieuzasadnione przyjęcie, że z oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko wynika, iż inwestycja może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000;
- art. 107 § 3 K.p.a. poprzez zaniechanie wskazania w uzasadnieniu faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn z powodu których odmówił innym dowodom wiarygodności i mocy dowodowej oraz wyjaśnienia podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa.

W uzasadnieniu odwołania podniesiono dodatkowo, że:

- odmowa uzgodnienia dokonana przez RDOŚ nie zwalania organu prowadzącego postępowanie od przeprowadzenia wymaganej przepisami prawa oceny oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko; ocena winna być przeprowadzona w oparciu o ustalenia zawarte w raporcie, zgromadzony materiał dowodowy, wyniki uzgodnień i opinii oraz wyniki postępowania z udziałem społeczeństwa co powinno następnie znaleźć wyraz w uzasadnieniu decyzji środowiskowej; Burmistrz nie dokonał ustaleń ani oceny stanu faktycznego i oddziaływania spornej inwestycji na środowisko, poprzestając wyłącznie na chronologicznym przedstawieniu przebiegu postępowania i podniesieniu zastrzeżeń oraz obaw; decyzja nie zawiera konkretnych popartych faktami twierdzeń o negatywnym oddziaływaniu inwestycji na środowisko, a jedynie przypuszczenia;
- w postanowieniu RDOŚ nie przywołał jakichkolwiek przepisów materialnoprawnych, które regulowałyby kwestie związane z charakterem planowanego zamierzenia i w istocie je kwalifikowały i charakteryzowały;
- raport wykazał brak negatywnego oddziaływania na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000 PLH180013
- mylne stanowisko RDOŚ co do istotności terenu przedsięwzięcia wynika z twierdzenia, że znajduje się tam ekstensywnie użytkowana łąka jak również ciek okresowy, natomiast z załączone fotografie i filmy działki o nr ew. 468/1 potwierdzają, że cała działka obsiana jest gorczycą;
- obserwacje herpetofauny prowadzone były dokładnie podczas wiosennej migracji płazów i nie wykazały aby działka leżała na szlaku migracji jakiegokolwiek gatunku płaza, co nie budzi zdziwienia, gdyż na działce nie występują siedliska dogodne do rozrodu płazów (brak oczek wodnych z wodą stojącą), jak również do ich bytowania w okresie poza rozrodem (uprawiane pole orne nie stanowi dogodnego dla płazów środowiska); okresy ciek był przez większość roku wyschnięty, więc również nie był dogodnym miejscem, a po intensywnych opadach prędkość spływającej wody również dyskwalifikowała to miejsce jak właściwe do złożenia skrzeku (płazy składają skrzek w wodzie stojącej);
- ograniczenie zasięgu oddziaływania inwestycji na herpetofaunę do granic działki o nr ew. 468/1 jest uzasadnione naukowo, a obecność domów i ich mieszkańców nie będzie oddziaływać negatywnie na płazy zamieszkujące sąsiednie działki, gdyż zwierzęta ta nie reagują negatywnie na sąsiedztwo zabudowy, więc będą mogły bez przeszkód migrować przez działki sąsiednie;
- żaba moczarowa czy trawna nie są gatunkami chronionymi PLH180013;
- inwentaryzacje przyrodnicze w 2015 r. prowadzone były przez osoby posiadające tytuł doktora nauk biologicznych i ekologii, które są zoologami z bogatym dorobkiem naukowym i doświadczeniem terenowym oraz są pracownikami naukowymi Uniwersytetu Rzeszowskiego;
- zmiana gatunkowa awifauny w obrębie działki oraz 50 m od jej granic wynika z faktu, że w 2015 r. zmienił się sposób użytkowania terenu w stosunku do tego z 2013 r., skoro inne ptaki zamieszkują las, inne łąkę, a inne pola uprawne, stąd zmiana łąki w pole orne w pełni tłumaczy zmianę składu gatunkowego ptaków, zmiana to została opisana w uzupełnieniu raportu i to dane jako wyłącznie miarodajne powinny być podstawą oceny RDOŚ; niezrozumiałym jest odwoływanie się do opracowania Przemysława Kunysza z 2013 r. w sytuacji stwierdzenia jego niekompetentności;
- monitoring przyrodniczy nie wykazał na działce obecności gatunków rzadkich (takich jak orzeł przedni, orlik krzykliwy, czy bocian czarny), stwierdzone gatunki pospolite bez problemu znajdują dogodne siedliska poza obszarem zabudowanej działki inwestycyjnej;

- w uzupełnieniu raportu rozróżniono zakres oddziaływania dla gatunków bytujących na działce i jej najbliższym otoczeniu (50 m od granic), a inny dla gatunku wrażliwego na antropopresję (3 km) jakim jest orlik;
- ptaki krajobrazu rolniczego nie są przedmiotem ochrony PLH180013;
- skoro para orlików krzykliwych gnieźdząca się obecnie 2 km od granic działki o nr ew. 468/1 nie wykorzystuje jej obecnie jako żerowiska, to nie można zakazać realizacji inwestycji tylko z uwagi na potencjalną możliwość przeniesienia gniazda bliżej działki i rozpoczęcia nań polowań;
- RDOŚ zapomina, że w 2013 r. zdjął ochronę z kilku sąsiednich obszarów jako terenów gniazdowania i żerowania orlika krzykliwego ze względu na wieloletni brak aktywności tych ptaków w tym rejonie;
- ilość potencjalnie bytujących w regionie orlików (0,05 % populacji krajowej) i potencjalne uszczupleniu areału zajmowanych przez nich terenów (0,0002 % w skali kraju) nie ma żadnego istotnego znaczenia dla stanu populacji tego gatunku wbrew nieudokumentowanym twierdzeniom RDOŚ;
- bogata literatura naukowa, włączając w to również pozycję cytowaną przez RDOŚ dowodzi, że orliki nie żerują na polach uprawnych jeśli mają alternatywę w postaci łąk; skoro w okolicy Bykowców znajduje się dużo łąk, orliki żerują właśnie na nich; ptaki te ani razu nie żerowały na polach uprawnych, zawsze polowały na łąkach kośnych;
- odnośnie wpływu prędkości wiatru na kierunek lotów orlików, RDOŚ powinien wziąć pod uwagę wiatr na wysokości przelotów orlików (często powyżej 1 km n.p.t.), a nie wiatr mierzony nad ziemią;
- rzetelność obserwacji Mariana Stója z 2014 r. budzi wątpliwości, gdyż para orlików nie jest zaobserwowana, z działki o nr ew. 468/1 nie widać miejsca gniazdowania tej pary, a ponadto pogoda 14 kwietnia 2014 r. nie sprzyjała obserwacjom;
- na działce nie stwierdzono śladów obecności wilków, niedźwiedzi i rysi – fakt, że zwierzęta ta żyją w Górach Słonnych nie upoważnia RDOŚ do generalizowania, że działka inwestycyjna jest siedliskiem któregośkolwiek z nich; pola orne nie stanowią typowego miejsca bytowania w/w gatunków dużych ssaków;
- termin złożenia uzupełnienia raportu wykluczał przeprowadzenie monitoringu zimowego dużych ssaków drapieżnych; monitoring letni tych ssaków wynikał z inicjatywy Inwestora, natomiast wezwanie RDOŚ wśród licznych braków wymagających dodatkowego opracowania nie wymieniało wymogu monitoringu dużych ssaków drapieżnych;
- inwestycja nie jest planowana do realizacji na terenach oderwanych od zwartej zabudowy, korzystanie z przyszłych mieszkańców z dróg czy szlaków w najbliższej okolicy inwestycji to i tak nie będzie to oddziaływać na orlika krzykliwego (gdyż trasy te nie przebiegają w pobliżu gniazda); działka graniczy ze swartymi kompleksami Bykowce, Olchowiec, drogami miejskimi (Kosynierów, Kółkowa), szkołą (w odległości 650 m), kościołem (350 m), cmentarzem (180 m), drogą krajową DK28 (410 m) co przesądza o kontynuowaniu istniejącej zabudowy, działka nie może stanowić czynnego korytarza ekologicznego skoro z trzech stron otoczona jest zabudową mieszkalną;
- najdalszy zasięg pojedynczego oddziaływania nie przekracza 50 m (światło, hałas, płoszenie lokalnej awifauny), nie ma przesłanek do twierdzenia, że oddziaływania będą się kumulować z oddziaływaniami z innych zabudowań, gdyż w tej okolicy nie ma źródeł mogących taką kumulację powodować;
- RDOŚ nie udowodnił, że istnieją inne oddziaływania niż te określone w raporcie, bądź, że zasięg oddziaływań został nieprawidłowo wyliczony;
- RDOŚ nie widzi przeszkód dla budowy pojedynczych budynków mieszkalnych w okolicy, w tym w granicach korytarza ekologicznego (Łany 13) mimo że znajduje

się on 140 m od wschodniej granicy działki o nr ew. 468/1, zatem 140 m bliżej od gniazda orlików.

Ostatecznie wniesiono o uzupełnienie materiału dowodowego o opinię „Stowarzyszenie EkoPrzestrzeń-Ekologia-Rozwój-Przestrzeń”, które aktywnie uczestniczyło w badaniach terenowych od marca do października 2015 r. uznało raport za rzetelny i nie budzący zastrzeżeń pod kątem ekologicznym. Ponadto wskazano na zasadność przeprowadzenia rozprawy administracyjnej w trybie art. 89 § 2 K.p.a.

Mając na uwadze wyżej ustalony stan faktyczny sprawy, skład orzekający zważył co następuje:

Odwołanie jako zasadne zasługuje na uwzględnienie.

Zamierzenie inwestycyjne inwestorów (budowa stu budynków mieszkalnych jednorodzinnych wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną na działce o nr ew. 468/1 w Sanoku obręb Olchowce) należy zaliczyć do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Stwierdzić bowiem należy, że o tym, które przedsięwzięcia mogą zawsze znacząco oddziaływać, a których oddziaływanie na środowisko może być tylko potencjalne, przesądza wydane na podstawie art. 60 ustawy o ocenach rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko ((Dz. U. z 2016 r., poz. 71). Zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż 2 ha oznacza konieczność zakwalifikowania inwestycji jako mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (§ 3 ust. 1 pkt 53 lit. b tiret 2 w/w rozporządzenia, a nie jak najprawdopodobniej omyłkowo przypisano w zaskarżonej decyzji § 3 ust. 1 pkt 52 lit. b).

Powyższa konstatacja wiązała się z koniecznością wystąpienia przez Burmistrza do RDOŚ z zapytaniem co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, zaś w przypadku istnienia takiej potrzeby o opinie co do zakresu raportu oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. W piśmie PPIS z dnia 31 października 2014 r. wyrażono opinię o braku konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko natomiast RDOŚ w piśmie z dnia 27 listopada 2014 r. wyraził opinię o konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, w tym sporządzenia raportu.

Następnie Burmistrz postanowieniem z dnia 10 grudnia 2014 r. nałożył obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko oraz określił zakres raportu. Po otrzymaniu uzupełnionego raportu Burmistrz wystąpił do PPIS o opinię a do RDOŚ o uzgodnienie warunków realizacji przedsięwzięcia

Postanowieniem z dnia 9 stycznia 2015 r. PPIS zaopiniował pozytywnie realizację przedsięwzięcia, natomiast RDOŚ postanowieniem z dnia 26 stycznia 2016 r. odmówił uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia. Mając na względzie, że z woli ustawodawcy postanowienie uzgadniające na etapie wydawania decyzji środowiskowej są niezaskarżalne (art. 77 ust. 7 ustawy o ocenach), kontrola ich legalności odbywa się na etapie rozpatrywania odwołań od decyzji środowiskowej. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z dnia 2 grudnia 2011 r., sygn. akt IV SA/Wa 1637/11 (ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) stwierdził, że o ile z twierdzeń strony można było wywieść, iż podważa ona zasadność zajętych wcześniej stanowisk (niepodlegających zaskarżeniu w odrębnym trybie), ich ocena była obowiązkiem organu odwoławczego. Reasumując organ wydający decyzję środowiskową musi mieć na uwadze treść uzgodnień i opinii, w myśl art. 80 ust. 1 pkt 1 ustawy o ocenach, nie jest jednak wyłączona możliwość merytorycznej ich oceny.

Powodem odmowy uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia był istotnie negatywny wpływ przedsięwzięcia na środowisko przyrodnicze szczególnie przeanalizowanego obszaru, w tym na obszary Natura 2000.

Skład orzekający nie podziela tak wyrażonego stanowiska organu współdziałającego, gdyż zostało ono sformułowane przedwcześnie, z naruszeniem art. 7, art. 77 § 1 oraz art. 80 i art. 84 § 1 K.p.a.

Po zapoznaniu się z uzupełnionym raportem, posiłkując się bogatą literaturą przedmiotu oraz orzecznictwem ETS, RDOŚ stwierdził, że za odmową uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia w szczególności przemawiają takie wady uzupełnionego raportu jak: brak identyfikacji w pełni wszystkich możliwych oddziaływań związanych z planowaną inwestycją, nieprawidłowo ustalone natężenie hałasu generowane przez osiedle, umniejszanie oddziaływania inwestycji na parę orlików krzykliwych gnieźdzących się w rezerwacie przyrody „Polanki”, przecenianie roli aktualnego rolniczego wykorzystania działki jako rozwiązania mniej korzystnego dla środowiska niż realizacja inwestycji, autorska koncepcja znaczenia kierunku i siły wiatru na wybór miejsc żerowania przez orlika krzykliwego, nieuwzględnienie zmian jakie spowoduje w lokalnym środowisku lęgowym wzrost penetracji najbliższego otoczenia przez ludzi, skutkujący opuszczeniem gniazda przez orlika krzykliwego, wadliwie ustalony zasięg oddziaływania inwestycji dla takich gatunków dużych ssaków jak niedźwiedź, wilk, ryś, wadliwego doboru terminów i przeprowadzenia inwentaryzacji przyrodniczej płazów oraz dużych ssaków, niewiarygodność wyników kontroli gatunków ptaków siedliskujących na działce inwestycyjnej.

RDOŚ zestawiał ogólnodostępne dane dotyczące chronionych obszarów Natura 2000 (PLB180003 i PLH180013) z danymi zawartymi w raporcie i doszedł do wniosku, że spostrzeżenia poczynione przez autorów raportu nie dają pewności, że ważne dla Wspólnoty Europejskiej gatunki i siedliska (chronione regulacjami dyrektywy ptasiej oraz siedliskowej) zostaną zachowane bez uszczuplenia, wręcz przeciwnie, inwestycja może w sposób istotnie negatywny oddziaływać na nie.

W tym miejscu należy zwrócić uwagę, że weryfikacja raportu jest podstawowym elementem postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko (art. 3 ust. 1 pkt 8 ustawy o ocenach). Zaś sam raport jest jednym z istotniejszych dowodów na podstawie, którego nie tylko sporządza się ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, lecz wydaje następnie decyzję środowiskową. Waga dokumentu, jakim jest raport, jest niebagatelną, jako że stanowi on podstawowy dokument, na którym opiera się organ wydający decyzję rozstrzygającą o istocie sprawy. Tym samym raport winien być rzetelny, spójny oraz wolny od niejasności i nieścisłości (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Łodzi z dnia 29 stycznia 2009 r., sygn. akt II SA/Łd 732/08). Jednocześnie nie ulega wątpliwości, że dokument ten podlega analizie tak jak każdy dowód w sprawie, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, a więc mając na uwadze zasady logicznego rozumowania oraz doświadczenia życiowego. Ostateczny kształt raportu (po uzupełnieniu) został nadany przez zespół w składzie: mgr inż. Jacek Folta, mgr inż. Wojciech Skiba. Ponadto załączniki zostały sporządzone przez mgr inż. Łukasza Świerczka, mgr inż. Sławomira Dziadosza (opinia geotechniczna), mgr inż. Małgorzatę Łukaszek, dr inż. Rafała Żuchowskiego (oddziaływanie hałasu i zanieczyszczeń do powietrza), dr hab. inż. Dariusza Heima, dr inż. Elżbę Szczepańską (wpływ sztucznego oświetlenia), dr Ewę Węgrzyn, dr Konrada Leniowskiego (ekspertyza faunistyczna), mgr inż. Tomasza Blecharza (analiza hydrologiczno-hydrauliczna cieków). Przy czym w raporcie brak jest informacji o kwalifikacjach czy kierunkach wykształcenia wszystkich autorów (z wyjątkiem informacji o dr Ewie Węgrzyn jako specjalście w zakresie zoologii i dr Konradzie Leniowskim jako specjalście w zakresie ekologii), jak również wiadomości, czy któraś ze sporządzających go osób w czasie sporządzenia raportu była biegłym z listy Wojewody Podkarpackiego – zgodnie z pkt 10 wniosku o nadanie uprawnień ujętych w zał. nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 lutego 2000 r. w sprawie biegłych z listy wojewody (Dz.U. Nr 15, poz. 199) uprawnienia mogły być nadawane w zakresie postępowania wodnoprawnego, ochrony przyrody, sporządzanie ocen oddziaływania na środowisko. Informacja, że autorzy ekspertyzy faunistycznej są zoologami z bogatym dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem terenowym jak również pracownikami naukowymi Uniwersytetu

Rzeszowskiego znalazła się w odwołaniu, jednakże jest nieweryfikowalna, w sytuacji nieprzedłożenia dokumentów potwierdzających te stwierdzenia.

Nie ulega wątpliwości, że brak szerszych danych o autorach raportu nie dyskwalifikuje tego dokumentu (*a contrario* art. 66 ust. 1 pkt 19 ustawy o ocenach nie jest to obligatoryjnie wymagane), jednak w ramach zasady swobodnej oceny dowodów nie można przypisywać mu większej wagi niż twierdzeniom formułowanym przez strony postępowania (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 stycznia 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1631/11, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>). W takiej sytuacji rolą organu współdziałającego było dokonanie oceny materiału dowodowego w pierwszym rzędzie z uwzględnieniem zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania (zasada swobodnej oceny dowodów - art. 80 K.p.a.), a następnie wskazanie, dlaczego odmawia dania wiary konstatacjom zawartym w raporcie (w zakresie znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko). Tak też postąpił RDOŚ, niemniej w ocenie składu orzekającego odrębne ustalenia organu współdziałającego – wbrew wynikom prac (w tym także terenowych obserwacji) autorów raportu – zostały przeprowadzone w sposób niewystarczający by, mogły stanowić podstawę prawidłowego rozstrzygnięcia w postępowaniu środowiskowym.

Zauważyć bowiem należy, że jeżeli organ poweźmie wobec raportu jakiegokolwiek wątpliwości, to ma prawo wezwać stronę do jego uzupełnienia, a także może sięgnąć do innych środków dowodowych, w tym powołać biegłego, do którego będą mieć zastosowanie przepisy K.p.a. (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 13 marca 2012 r., sygn. akt IV SA/Wa 1164/10, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Lublinie w wyroku z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt II SA/Lu 354/12 (ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>) zauważył, że organ ma prawo określać samodzielnie zakres raportu, w tym ma prawo żądać od inwestora dodatkowych wariantów przedsięwzięcia (art. 68 ustawy o ocenach), lecz nie jest związany jego ustaleniami (art. 85 ust. 2 pkt 1 lit. b ustawy o ocenach), ma również prawo wydać decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla wariantu innego niż zaproponowany przez inwestora (art. 81 ust. 1 ustawy o ocenach), może również zastosować środki, o których mowa w art. 34 U.o.p. W istocie ustawodawca przyznał więc organowi szerokie kompetencje w zakresie decydowania o uwarunkowaniach środowiskowych przedsięwzięcia, bowiem to organ może modyfikować kształt tego przedsięwzięcia. Przyznanie organowi takich szeroki kompetencji wymaga jednak od niego szczególnej wnikliwości i staranności w prowadzeniu postępowania dowodowego, zwłaszcza że ustawodawca zrezygnował jednocześnie z wprowadzenia obowiązku sporządzania raportu przez osoby posiadające specjalistyczną wiedzę i szczególne uprawnienia (raport powinien zawierać jedynie nazwisko osoby lub osób go sporządzających, art. 66 ust. 1 pkt 19 ustawy o ocenach). Zwykle postępowanie w przedmiocie środowiskowych uwarunkowań będzie wymagało więc powołania biegłego, zwłaszcza, jeśli w toku postępowania zgłaszane są sprzeczne z ustaleniami raportu opinie i oceny. W postępowaniu tym odwoływanie się przez organ wyłącznie do autorytetu autorów raportu bez szczegółowego odniesienia się do odmiennych opinii innych stron postępowania nie może więc być wystarczającym, spełniającym wymogi zasady praworządności, uzasadnieniem rozstrzygnięcia (por. również z wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 28 marca 2012 r., sygn. akt II SA/Po 736/11, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Tak więc sporządzenie raportu nie zwalnia organu uzgadniającego od czynienia własnych ustaleń w zakresie ochrony środowiska, zmierzających do zweryfikowania przedstawionych w raporcie danych (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 4 grudnia 2009 r., sygn. akt II OSK 1877/08, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Natomiast w przypadku uznania, że ujawnione okoliczności dyskwalifikują sporządzony raport organ winien rozważyć konieczność powołania niezależnego biegłego do sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Bydgoszczy z dnia 8 września 2010 r., sygn. akt II SA/Bd 356/10, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Podobnie wypowiedział się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 27 kwietnia 2016 r., sygn. akt II SA/Sz 1496/15 (Lex nr 2071580) stwierdzając, że powielanie zarzutów i wątpliwości względem raportu środowiskowego i inwestycji nie może stanowić samodzielnej podstawy do skutecznego podważenia prawidłowości raportu oraz rozstrzygnięć podjętych przez organy rozstrzygające w sprawie środowiskowych uwarunkowań oraz organy współdziałające. Raportowi o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko przysługuje szczególna wartość dowodowa, która wynika z kompleksowego charakteru analizy planowanego do realizacji przedsięwzięcia. Podważenie jego ustaleń mogłoby nastąpić jedynie, co do zasady, poprzez przedstawienie równie kompletnej analizy uwarunkowań przyrodniczych (tzw. kontrraportu), sporządzonej przez specjalistów dysponujących równie fachową wiedzą jak autorzy raportu, której wnioski pozostawałyby w rażącej sprzeczności do tych zawartych w raporcie przedłożonym przez inwestora.

Pomimo tego, że uzasadnienie odmowy uzgodnienia zawiera argumenty które zdaniem RDOŚ legły u podstaw rozstrzygnięcia, w ocenie składu orzekającego nie mogą być wystarczające do podważenia wiarygodności raportu w sytuacji, gdy nie znajdują one odzwierciedlenia w materialne dowodowym zgromadzonym w sprawie.

W szczególności Kolegium zauważa, że:

1. Przyjęcie na str. 26 uzupełnienia raportu, że oddziaływanie na lokalną awifaunę nie przekroczy 50 m od granic działki oparto na analizie oddziaływania hałasu (założono natężenie nieprzekraczające 45 dB w dzień i 40 dB w nocy - jak dla uzdrowisk, sanatoriów i szpitali) oddziaływania sztucznego oświetlenia (natężenie 1 luxa nie jest przekraczane w odległości 4 m od granic działki) oraz ekspertyzie faunistycznej. Zdaniem RDOŚ błędnie ustalono kryteria do wyznaczenia zasięgu oddziaływania, gdyż pominięto aspekty biologii/ekologii gatunków ptaków mogących potencjalnie występować, w tym w szczególności gatunku antropofobnego orlika krzykliwego, którego jedna para żyje w rezerwacie przyrody „Polanki”. Zauważyć należy, że zgodnie z zaleceniami RDOŚ dr Ewa Węgrzyn i dr Konrad Leniowski wraz z pomocnikami dokonali jedenastokrotnie kontroli aktywności orlików w obszarze o promieniu 3 km od ich gniazda zlokalizowanego w rezerwacie przyrody „Polanki” (w tym na działce inwestycyjnej). Obserwacje zachowań tej pary orlików, doprowadziły autorów ekspertyzy do wniosku, że faktyczny areal żerowania orlików nie stanowi okręgu o promieniu 3 km, a raczej mocno spłaszczoną elipsę (rys. 60 na str. 51 eksperty faunistycznej), w skład której nie wchodziła działka o nr ew. 468/1. Na trafność powyższego wskazuje lokalizacja łąk kośnych stanowiących preferowane przez ten gatunek żerowiska (nad Sanem i na zboczach wsi Wujskie) oraz kierunki wiejących wiatrów w okolicy (niesprzyjające lotom w kierunkach wschód-zachód). Stąd też zdaniem specjalistów w zakresie zoologii i ekologii (posiadających stopnie naukowe doktora) nie istnieje ryzyko, że zabudowa działki zuboży powierzchnię arealu żerowiskowego tych ptaków, gdyż obszar ten nie jest wykorzystywany jako ich żerowisko. Dodatkowo wpływa na to aktualny sposób zagospodarowania działki (użytkowanie rolnicze powoduje, że działka nie obfituje w atrakcyjny dla orlika pokarm, inspekcja działki wykazała nieliczne nory gryzoni, w porównaniu do północnych stoków w sezonie lęgowym nie zapewniłaby nienastarczającego do wykarmienia potomstwa orlików pokarmu, działka nie jest bogata w płazy oraz sucha, gdyż okresowy ciek wysechł już podczas wiosny). W związku z powyższym wyznaczenie zasięgu oddziaływania na lokalną awifaunę w odległości 50 m od granic działki zdaje się być zasadnym, zaś zarzut RDOŚ by strefę tę ustalić około 100 m

- wokół granic obszaru inwestycyjnego jest gołosłowny i nie ma oparcia w zgromadzonym materiale dowodowym (by był skuteczny, raport powinien być zweryfikowany opinią biegłego stosownej specjalności).
2. Wniosek wypływający z raportu, że aktualne intensywne użytkowanie rolnicze działki (w tym stosowanie nawozów i środków ochrony roślin) może być mniej korzystne dla środowiska niż realizacja inwestycji został sformułowany przy opisie skutków dla PLB180003 i PLH180013 w przypadku niepodjęcia przedsięwzięcia (str. 36 uzupełnienia raportu), wymaganego w trybie art. 66 ust. 1 pkt 4 ustawy o ocenach. O ile nawet jest chybiony (jednakże brak ku temu dowodu), to nie oznacza, że odstępienie od realizacji planowanej inwestycji pociągnie za sobą istotne korzyści dla funkcjonowania środowiska przyrodniczego bądź, że zabudowa działki użytkowanej rolniczo będzie automatycznie istotnie negatywnie oddziaływać na środowisko przyrodnicze obszarów Natura 2000. Jak trafnie podniósł inwestor, uprawa gorczycy (użytkowanie rolnicze) nie jest siedliskiem przyrodniczym podlegającym ochronie w ramach PLH180013.
 3. Rezultaty szczegółowej analizy rewiru pary orlików krzykliwych gnieźdzącej się w rezerwacie przyrody „Polanki” zawarte zostały w ekspertyzie faunistycznej (zał. 8 do uzupełnienia raportu). Wyniki monitoringu jednoznacznie stwierdziły, że działka o nr ew. 468/1 nie wchodzi w skład arealu żerowiskowego gnieźdzącej 2,4 km od granicy działki pary orlików. Stwierdzono, że działka pomimo, iż leży w zasięgu arealu żerowiskowego samca (3 km od gniazda) to nie była terenem polowań orlika, jak również takimi terenami nie były obszary przyległe do niej (wskazano, że zapewne wynika to z charakteru działki i obszarów przyległych nieatrakcyjnych jako żerowiska). Powyższe wnioski specjalistów zoologów i ekologów zostały odrzucone przez RDOŚ, który arbitralnie przyjął, że teren działki (z uwagi na powierzchnię i sposób użytkowania) może potencjalnie w przyszłości stanowić miejsce żerowania orlików. Powyższe konstatacja jako niemająca potwierdzenia w materiale dowodowym, a w szczególności sprzeczna z ustaleniami raportu nie może stanowić argumentu dyskwalifikującego działkę jako terenu zamierzenia inwestycyjnego. Jeżeli nawet eliminacja potencjalnego żerowiska mogłaby negatywnie oddziaływać na chroniony gatunek, to przesłanką opisaną w dyspozycji art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz 1651 ze zm.), zwanej dalej „u.o.p.” uniemożliwiającą realizację inwestycji będzie tylko wtedy, kiedy organ uzgadniający wykaże, że ma to znaczenie istotnie negatywne dla celów ochronnych obszaru Natura 2000. Ujawniony materiał dowodowy nie jest wystarczający do postawienia takiej tezy.
 4. Przepis art. 33 ust. 1 u.o.p., mówiąc o negatywnym oddziaływaniu na cele ochrony Natura 2000, nie mówi o jakimkolwiek oddziaływaniu lecz jedynie o znaczących negatywnych oddziaływaniach na środowisko. Oznacza to, że nie wszystkie negatywne oddziaływania będą uniemożliwiały realizację przedsięwzięcia, ale tylko te, których skala, stopień i charakter oddziaływania będzie uznana za znaczącą (por. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 3 kwietnia 2014 r., sygn. akt IV SA/Wa 165/14, Lex nr 1465946).
 5. Koncepcja powiązania lokalizacji żerowisk z lokalnym układem wiatru nie może być wykluczona przez RDOŚ tylko i wyłącznie z tego względu, że nie ma ona oparcia w znanej organowi opiniującym literaturze. Skoro argumenty te pochodzą od specjalistów w danej dziedzinie i znajdują potwierdzenie w obserwacjach orlików (lokalizacja tych żerowisk dobrze współgra z rozkładem wiatrów) i w tym przypadku negatywna ocena części raportu powinna mieć oparcie w dowodzie, sporządzonym przez podmiot posiadający zaplecze naukowe pozwalające zweryfikować trafność stanowiska.
 6. Stanowisko RDOŚ, że penetracja lasu przez przyszłych mieszkańców osiedla nie będzie znikoma również nie wynika z materiału dowodowego. O ile zgodzić się

można z organem uzgadniającym, że zasiedlenie działki przez około 400 osób, będzie mogło powodować zwiększenie natężenia ruchu rekreacyjnego na wymienionych ścieżkach (szlakach) turystycznych, nie oznacza to jednak automatycznie, że będzie to działanie niepożądane dla środowiska, a także, że wyznaczony w ekspertyzie faunistycznej zasięg oddziaływania inwestycji na duże ssaki (nie przekraczający 500 m od granicy działki), został ustalony wadliwie.

7. Twierdzenie, że realizacja przedsięwzięcia będzie wiązać się z negatywną i trwałą ingerencją w areale użytkowane przez niedźwiedzia, wilka i rysia w żaden sposób nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym, z którego wynika, wiosek odmienny, a mianowicie, że w lesie sąsiadującym z działką o nr ew. 468/1 (w promieniu 1 km od granic działki) nie stwierdzono obecności niedźwiedzia, wilka i rysia (inventaryzacja przyrodnicza zgodna z informacjami przekazanymi przez pracowników Leśnictwa Bykowiec). Dlatego też na obecnym etapie postępowania niedopuszczalnym było odrzucenie przyjętego w ekspertyzie faunistycznej zasięgu występowania w/w ssaków, w sytuacji gdy organ uzgadniający nie wskazał obiektywnego dowodu uzasadniającego przyjęcie innego zasięgu możliwego oddziaływania. Z faktu niestwierdzenia na konkretnej działce ewidencyjnej śladów obecności niedźwiedzia nie można również wysnuć wniosku przeciwnego do tezy wynikającej z opinii dr Wojciecha Śmietany, tj. że planowane przedsięwzięcie będzie oddziaływało znacząco negatywnie na dany gatunek, tylko dlatego, iż jest to obszar występowania tego gatunku.
8. Stanowisko, że skutkiem kumulacji zagrożeń na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na chronione gatunki zwierząt i ich siedliska będzie stopniowe kurczenie się obszarów dla zwierząt o rozległych terytoriach osobniczych oraz wysokich wymaganiach siedliskowych również nie znajduje odzwierciedlenia w zgromadzonym materiale dowodowym. Ochrona terenów otwartych i polno-leśnej strefy ekotonowej tylko po wykazaniu związku przyczynowo-skutkowego (stosownymi dowodami) z zakazami wynikającymi z art. 33 ust. 1 i 2 u.o.p. może stanowić przyczynę uniemożliwiającą realizację przedsięwzięcia powodującego wzrost zagęszczenia zabudowy mieszkaniowej w ramach obszaru Natura 2000. W przeciwnym razie pozostawałaby w oczywistej sprzeczności z konstytucyjnymi gwarancjami wynikającymi z art. 64 ust. 1 w zw. z art. 31 ust. 3 Ustawy Zasadniczej. Oddziaływanie winno zostać ustalone dla konkretnego zamierzenia, za niewystarczające należy uznać powołanie się na wyniki badań telemetrycznych prowadzonych nad orlikiem krzykliwym w Niemczech i na Łotwie oraz wilkiem w Puszczy Białowieskiej.
9. Skoro inventaryzacja przyrodnicza wykonana pod kątem występowania płazów nie pozwala na pełne określenie możliwego wykorzystania działki przez płazy (waloryzację terenu) z uwagi na niewłaściwy dobór terminów kontroli, zasadnym było wezwanie inwestora do uzupełnienia raportu w tym zakresie. Jednocześnie odnotować należy, że z uzasadnienia postanowienia z dnia 26 stycznia 2016 r. nie wynika, by inventaryzacji gatunków herpetofauny dokonano przy zastosowaniu nienaukowych metod badawczych.
10. Argument podważający wiarygodność monitoringu awifauny z uwagi na różnice w ujawnionych gatunkach ptaków pomiędzy 2013 r. a 2015 r., okazałby się trafny w sytuacji gdyby, w tym okresie nie zmienił się sposób użytkowania działki (z łąki na pole uprawne). Skoro inne gatunki ptaków zasiedlają odmienne rodzajowo tereny, to zasianie na działce inwestycyjnej gorczycy niewątpliwie miało wpływ na gatunki ptaków żerujące aktualnie na niej. W tym świetle spostrzeżenia dr Mariana Stója, jako dokonane przed zmianą sposobu zagospodarowania terenu (kwiecień 2014 r.) są nieprzydatne dla oceny wiarygodności raportu.
11. Skoro postanowienie RDOŚ z dnia 29 stycznia 2015 r. nie określało, że inventaryzując wilki i rysie należy zastosować obie metody inventaryzacji (tropienia

- zimowe i całoroczne obserwacje), to wybór jednej z tych metod a nie obu równocześnie, nie może dezawuować letniego monitoringu, o ile nie zostało wykazane, że nie został on wykonany w oparciu o nienaukowe metody. Jeżeli zaś zdaniem RDOŚ należało dokonać weryfikacji występowania wilka na danym terenie w oparciu o obie metody badawcze należało wezwać inwestora do uzupełnienia raportu w powyższym zakresie. Niedopuszczalnym było pozostawienie stronie postępowania luzu decyzyjnego, by później wyciągnąć niekorzystne skutki z uwagi na dokonanie wyboru jednej z możliwych metod inwentaryzacji (z uzasadnienia postanowienia z dnia 29 stycznia 2015 r. nie wynika, by o prawidłowości monitoringu miało świadczyć tylko łączne zastosowanie obu metod).
12. Usytuowanie działki inwestycyjnej względem korytarza ekologicznego – Korytarza Południowego (GKPd) jest kwestią istotną, gdyż pozwoli ocenić czy zamierzenie niesie za sobą istotnie negatywne oddziaływanie dla celów ochronnych obszaru Natura 2000. Raport w tej części nie zawiera wyczerpujących informacji, gdyż nie udziela odpowiedzi na pytanie jakie gatunki zwierząt, roślin i grzybów migrują tym korytarzem. Co więcej, z raportu (str. 47) wynika, że północna część działki znajduje się w sąsiedztwie GKPd, natomiast z postanowienia RDOŚ wynika, że teren przewidziany pod inwestycję znajduje się częściowo w granicach GKPd. Kluczowym jest zatem w pierwszej kolejności ustalenie przebiegu GKPd, następnie dla jakich gatunków pełni on funkcję siedliska, dla jakich funkcję łącznika (transportową), kolejno czy są to gatunki będące przedmiotem ochrony, oraz czy realizacja inwestycji nie zakłóci przez to trasy migracji (spójności sieci). RDOŚ trafnie wskazuje na znaczenie korytarza ekologicznego w postanowieniu z dnia 26 stycznia 2016 r., jednakże na skutek braku precyzyjnego wezwania inwestora do uzupełnienia w tym zakresie raportu (postanowienie z dnia 29 stycznia 2015 r.), nie może następnie odmówić uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia, skoro nie zobowiązał uprzednio strony do wyjaśnienia nieścisłości.
 13. Istotność negatywnego oddziaływania na środowisko musi wynikać z opinii osób posiadających wiedzę specjalistyczną w danej materii. Analiza uzasadnienia rozstrzygnięcia RDOŚ nie pozwala przyjąć, że w niniejszej sprawie takimi badaniami się posłużyli. Ogólne założenia wysnute z analizy literatury przedmiotu nie mogą *a priori* przekreślać możliwości realizacji inwestycji, gdy takie wnioski nie wynikają z raportu, ani innych dowodów zgromadzonych w sprawie. Stanowisko RDOŚ, że realizacja przedsięwzięcia będzie miała znacząco negatywne oddziaływanie na obszary Natura 2000 nie wynika z raportu, zatem powinna być wykazana za pomocą innego dowodu, co w niniejszej sprawie również nie miało miejsca.
 14. Skoro ustalenia raportu nie zostały skutecznie podważone, zatem nie można kierując się zasadą przezorności przyjąć, że będą występowały znacząco negatywne oddziaływania na środowisko. Zgodzić należy się z poglądem wyrażonym przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie w wyroku z dnia 1 czerwca 2016 r., sygn. akt II SA/Sz 1326/15 (ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>), że *wobec nie wykazania w niniejszej sprawie, że inwestycja skarżących znacząco negatywnie oddziałuje na obszar Natura 2000, przy jednoznacznie pozytywnych dla tego przedsięwzięcia wynikach złożonego do akt sprawy raportu, nie było podstaw do stosowania (w tamtej sprawie) przez RDOŚ art. 98 ust. 3 ustawy o ocenach. Brak przesłanek pozwalających mówić o znacząco negatywnym oddziaływaniu, nie pozwalał organowi uzgodnieniowemu powoływać się w swym postanowieniu na zasadę przezorności. Zatem dopiero zebranie materiału dowodowego z którego wynikają wątpliwości co do negatywnych skutków przedsięwzięcia, może prowadzić do wydania rozstrzygnięcia przy zastosowaniu zasady przezorności.*

Z powyższych względów skład orzekający Kolegium uznał, że odmowa uzgodnienia zamierzenia inwestycyjnego w Sanoku została dokonana przedwcześnie, bez należytego wyjaśnienia i udowodnienia znaczącego negatywnego wpływu przedsięwzięcia na obszary Natura 2000, skutkujący naruszeniem art. 7, art. 77 § 1, art. 80 i art. 84 § 1 K.p.a.

Jednocześnie skład orzekający zwraca uwagę, że zarzuty stawiane raportowi powinny być oparte na wykazaniu niezgodności tego dokumentu z konkretnym przepisem prawa, tj. art. 66 ustawy o ocenach albo przepisem prawa materialnego, w oparciu o który została ustalona treść wymagania ustalonego w określonym punkcie art. 66 (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 listopada 2010 r., sygn. akt II OSK 1848/10, ogólnodostępny w CBOSA na stronie <http://orzeczenia.nsa.gov.pl>).

Dlatego też postanowienie RDOŚ z 26 stycznia 2016 r. odmawiające uzgodnienia musiało zostać uchylone na podstawie art. 138 § 2 w zw. z art. 142 i art. 144 K.p.a. oraz art. 77 ust. 7 ustawy o ocenach.

Organ uzgadniający, ponownie oceniając warunki realizacji przedmiotowego przedsięwzięcia, zobowiązany będzie do wydania ponownego postanowienia z uwzględnieniem poczynionych przez skład orzekający uwag. Zatem w pierwszej kolejności wezwie do uzupełnienia raportu [co najmniej w kwestii korytarza ekologicznego oraz metod (-y) inwentaryzacji dużych ssaków], a następnie po otrzymaniu i weryfikacji uzupełnionego raportu rozważy konieczność uzupełnienia materiału dowodowego (np. poprzez powołanie niezależnego biegłego) celem ewentualnej weryfikacji istotnego dowodu w sprawie jakim niewątpliwie jest raport (art. 138 § 2 zdanie drugie K.p.a.).

Konsekwencją uchylecia opisanego wyżej postanowienia RDOŚ - co wiąże się z koniecznością wydania przez ten organ nowego postanowienia w przedmiocie uzgodnienia - jest uchylenie zaskarżonej decyzji Burmistrza Miasta Sanoka wydanej w dniu 9 maja 2016 r.

Organ pierwszej instancji odmawiając ustalenia środowiskowych uwarunkowań realizacji przedsięwzięcia nie poczynił żadnych ustaleń w zakresie ochrony środowiska ograniczając się do stwierdzenia związania odmownym postanowieniem RDOŚ z dnia 26 stycznia 2016 r. (art. 81 ust. 2 ustawy o ocenach). Nie ulega wątpliwości, że wyniki uzgodnienia RDOŚ zawierające wyniki oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko muszą być bezwzględnie wzięte pod uwagę przy wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, przesądzając w efekcie o wydaniu decyzji (rozstrzygnięciu pozytywnym czy też odmowie uzgodnienia), jednakże odmowa uzgodnienia dokonana przez RDOŚ nie zwalania organu prowadzącego postępowanie od przeprowadzenia wymaganej przepisami prawa oceny oddziaływania tego przedsięwzięcia na środowisko i dania wyrazu temu w uzasadnieniu rozstrzygnięcia. Decyzja Burmistrza Miasta Sanoka nie zawiera oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko zatem narusza art. 107 § 3 K.p.a. w zw. z art. 85 ust. 1 i 2 pkt 1 i art. 61 ust. 2 ustawy o ocenach. Ponadto decyzja pomimo ustalenia, że przedsięwzięcie może znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000, nie zawiera oceny, czy nie zachodziły przesłanki do zastosowania dyspozycji z art. 34 ust. 2 pkt 3 u.o.p. w zw. z art. 81 ust. 2 ustawy o ocenach.

Z uwagi na zakres sprawy jaki ma zostać wyjaśniony i jego znaczenie dla wydania rozstrzygnięcia koniecznym było uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji (art. 138 § 2 K.p.a.).

Mając na uwadze powyższe okoliczności faktyczne i prawne, orzeczono jak w osnowie decyzji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna.

Strona niezadowolona z decyzji może, w terminie trzydziestu dni od dnia doręczenia jej rozstrzygnięcia, wnieść za pośrednictwem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Krośnie (38-400 Krosno, ul. Bieszczadzka 1) skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Rzeszowie.

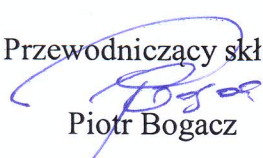
Stosownie do art. 57 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2016 r., poz. 718) skarga powinna czynić zadość

wymaganiom pisma w postępowaniu sądowym, a ponadto zawierać: wskazanie zaskarżonej decyzji, oznaczenie organu, którego działania dotyczy skarga, określenie naruszenia prawa lub interesu prawnego. Do skargi należy dołączyć odpisy dla stron postępowania.

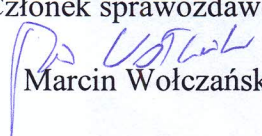
Otrzymują:

1. Tomasz Nabywaniec, ul. Konarskiego 113, 38-500 Sanok,
 2. Zbigniew Gunia, ul. Głowackiego 62, 38-500 Sanok,
 3. Robert Oleniacz, ul. 1000-lecia 6, 38-500 Sanok,
 4. Jacek Polański, ul. Oś. Słoneczne 4/81, 37-500 Jarosław,
 5. Anna Frendo-Polańska, ul. Oś. Armii Krajowej 15/52, 37-500 Jarosław,
 6. Marek Polański, ul. Oś. Armii Krajowej 15/52, 37-500 Jarosław,
 7. Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków, ul. Odrowąża 24, 05-270 Marki,
 8. Stowarzyszenie EkoPrzestrzeń-Ekologia-Rozwój-Przestrzeń, ul. Szopena 16/3, 35-055 Rzeszów,
 9. Stowarzyszenie Lege Artis Pro Natura z/s w Solcu Kujawskim, 87-101 Toruń-3, skr. poczt. 37
 10. Burmistrz Miasta Sanoka - ul. Rynek 1, 38-500 Sanok
- (z prośbą o ogłoszenie niniejszej decyzji stronom postępowania w sposób przewidziany w art. 49 K.p.a. w zw. z art. 74 ust. 3 ustawy o ocenach, zawiadomienie społeczeństwa o wydaniu decyzji w trybie art. 85 ust. 3 ustawy o ocenach oraz poinformowanie Kolegium o dacie publicznego zawiadomienia).
11. aa.

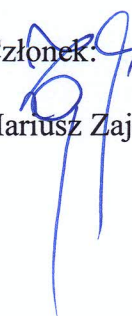
Przewodniczący składu:

Piotr Bogacz

Członek sprawozdawca:

Marcin Wołczański

Członek:

Mariusz Zając

